

Чудесата на България

Стобските пирамиди – скалните стражи на Рила

В западната част на Рила планина се намира природният феномен *Стобските скални пирамиди*, наречени по името на селището, край което са разположени – с. Стоб. Вярно, те отстъпват на Мелнишките по размери, но посетилите са единодушни, че ги превъзхождат по живописност и богатство на форми.

За Стобските пирамиди се тръгва по специална еко пътека с изходен пункт църквата Св. Прокопий в западния край на селото. От там продължава почвен път, който се изкачва нагоре по склоновете на планината и отвежда до същинското начало на маршрута – местността *Църквище*. След броени минути пред погледа се открива изключително красива гледка – високи конусовидни кули от земна пръст, образувани в резултат на вековна ерозия и изветряване, а отгоре – поставени като шапка или чадър

– широки каменни блокове. Пирамидите представляват скално-земни образувания, чиято дебелина достига 30–40 м. Средната им височина варира между 7 и 10 метра, някои даже достигат до 12 м височина. Обагрени са в ръждиво-кафяв, червеникав и тъмно жълт цвят, а поради разположението си, са особено красиви при залез слънце или когато биват огрени от лунна светлина. Повечето от образуванията имат формата на пирамиди, но се срещат и такива, които наподобяват

конус, увенчани с каменни шапки – големи скални блокове, някои от които с размери 120 на 80 см. Затова, гледани отгоре, те приличат на гъби. Ролята на „скулптор“ играят поройните дъждове, топлината, вятърът. В резултат формата на пирамидите се променя, някои се разрушават, скалните им шапки падат и се образуват нови пирамиди. Най-внушителни са пирамидите, разположени в северния склон на рида. Това вероятно се дължи и на значително по-малкия им брой. В южната част на рида броят им

е най-голям и те са разположени по-нагъсто. Цветът на скалите варира между жълто и кафяво. През 1964 г. пирамидите са обявени за природна забележителност.

ЛЕГЕНДИ ЗА СТОБСКИТЕ ПИРАМИДИ

Както за повечето природни забележителности, така и за Стобските пирамиди се разказват редица легенди, които са свързани с възникването им. Според едно местно предание преди много години, на мястото на пирамидите се простирала голяма равнина. Когато имало сватба или друго събитие, хората от селото се стичали на мегдана и се веселели. В селото имало двойка влюбени. Майката на момичето не била съгласна дъщеря ѝ да се омъжи за своя любим, но въпреки всичко моми-

чето и момчето решили да вдигнат сватба. В момента, в който майката разбрала, отишла в равнината, забила надълбоко един голям кръст и проклела дъщеря си – когато целуне свекъра си, всички гости на сватбата да се превърнат в камъни. Денят на сватбата дошъл. Всички били много щастливи, само майката си останала в къщи и се молела горещо клетвата да застигне дъщеря ѝ. В момента, в който хората се извило чак до равнината, и дошъл моментът булката да целуне свекъра си, всички сватбари се превърнали в камъни. От този ден в с. Стоб се издигат приказни пирамиди напомнящи за една незабравима история.

Пирамидите са разделени на 2 отделни групи, наречени от народа с различни имена – Кулите, Чуките, Самодивски комини, Невястата и др. Най-известната група е Сватовете. С тази група е свързана друга популярна легенда, която жителите на селото често разказват на туристите. Според нея някога сватове от село Колибите взели мома от съседното с. Стоб. Тъй като в онези времена младите са се женели, без да се познават, девойката била забулена според обичая. По време на сватбеното шествие, когато минавали през местността „Момена“, духнал планински вятър, повдигнал червеното було на невястата и открил лицето ѝ. Тя била толкова красива, че кумът не се сдържал и понечил да я целуне. Ужасени от греха, който кумът щял да извърши, Сватовете се вкаменили и завинаги останали така – кра-

сиви и величествени, със своите каменни шапки... И сега може да се види процесията от сватбари по съседния склон на пирамидата, като телата им образуват също така красиви пирамиди. Друго предание разказва и за невъзможната любов между българска девойка и турско момче. Двамата сънували, че обичта им

е обречена, заради различията в религиите. Отчаяно, момичето се хвърлило от скалата, а на мястото се образувала пирамида, която хората нарекли „Невястата“. Разказва се също и за каменна кула – наблюдателница, издигала се някога на мястото, което днес наричат Стобски пирамиди. От изток ѝ съперничела Рила, а от запад се простирал широк изглед чак до Македония. Кулата била от голямо значение за местното население по това време и въпреки красивите пирамиди, местността била по-известна като „Кулата“. През 1904 г. силен земетръс пропукал кулата и тя се сринала.

д-р Красимира Мархолева
(по материали от българския печат)

